

Deklaracja Europejskiej Kolejowej Kultury Bezpieczeństwa

Zjednoczeni na rzecz bezpieczeństwa kolei

Niniejsza deklaracja świadczy o zaangażowaniu przywódców i regulatorów w całym europejskim sektorze kolejowym w podnoszenie świadomości i promowanie pozytywnej kultury bezpieczeństwa. Pozytywna kultura bezpieczeństwa wzmacnia efekty systemu zarządzania bezpieczeństwem, poprawiając zdolności i skuteczność zarządzania bezpieczeństwem.

Jako liderzy w obszarze kolei podpisujący niniejszą deklarację stwierdzamy, co następuje:

- › *Bezpieczeństwo jest głównym czynnikiem wpływającym na wydajność i niezawodność przewozów kolejowych. Bez względu na występujące konflikty różnych celów biznesowych, bezpieczeństwo musi zawsze pozostać niezagrożone. To właśnie będzie przyświecać naszej wizji, celom i wskaźnikom, przydzielanym zasobom oraz wszystkim elementom naszej strategii i naszej codziennej działalności. Dobre zarządzanie bezpieczeństwem oznacza bycie proaktywnym i stosowanie podejścia opartego na analizie ryzyka.*
- › *Nasze organizacje będą promować zasady bezpieczeństwa, sprawozdawczości i kultury sprawiedliwego traktowania („just culture”) wśród kadry kierowniczej, personelu i innych stron, w tym regulatorów, wykonawców oraz dostawców produktów i usług. Będziemy wspólnie i aktywnie promować wzajemny szacunek, wsparcie i współpracę w celu budowania zaufania między naszymi organizacjami i wypracowania wspólnego zrozumienia rzeczywistości w naszym miejscu pracy.*
- › *Bezpieczeństwo to indywidualna odpowiedzialność, współmierna z wykszoleniem, doświadczeniem i standardami zawodowymi odpowiednimi dla danej roli lub stanowiska. Nasze organizacje są odpowiedzialne za zachęcanie do pozytywnych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i zapewnianie odpowiedniego środowiska, umożliwiającego bezpieczną pracę, obejmującego projektowanie stanowisk pracy, narzędzia, szkolenia i procedury.*
- › *W praktyce środowiska kolejowego poszczególne osoby – pomimo ich przeszkolenia, wiedzy fachowej, doświadczenia, umiejętności i dobrej woli – mogą stanąć w obliczu sytuacji, w których omyłność człowieka w połączeniu z niechcianymi i nieprzewidywalnymi czynnikami systemowymi mogą prowadzić do wystąpienia niepożądanych skutków. Nasze organizacje zobowiązują się do podjęcia kroków niezbędnych do właściwego zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem związanym z ludzką omyłnością.*

- › *Badanie i analiza zdarzeń powinna odnosić się do wydajności systemu, warunków i czynników, które mają wpływ na praktyczny wymiar pracy, a nie do przypisywania winy czy obarczania odpowiedzialnością indywidualną. Takie podejście należy stosować z wyjątkiem przypadków poważnego zaniedbania, umyślnych przewinień lub działań ze szkodą, które w znacznym stopniu zagrażają poziomowi bezpieczeństwa kolei.*
- › *Należy stworzyć i propagować pozytywne zachowania i inicjatywy w zakresie bezpieczeństwa nie tylko w obrębie naszych organizacji, ale także poza nimi, aby pokazać, jak cenna jest dla nas ciągła poprawa bezpieczeństwa.*
- › *Osoby na wszystkich szczeblach naszych organizacji biorą aktywny udział w określaniu, jak stale rozwijać, promować i regularnie weryfikować zasady i praktyki organizacyjne w celu propagowania pozytywnej kultury bezpieczeństwa.*

**Wspólnie możemy osiągnąć nasz cel, aby Unia Europejska
stała się światowym liderem w dziedzinie bezpieczeństwa kolei.**

ERA – zrozumienie kultury bezpieczeństwa

Pojęcie kultury bezpieczeństwa odnosi się do wzajemnego oddziaływania wymogów systemu zarządzania bezpieczeństwem (ang. safety management system, SMS), ich rozumienia przez zainteresowane osoby, wynikającego z postaw, wyznawanych wartości i przekonań tych osób oraz podejmowanych przez nie działań, tj. decyzji i zachowań.

Pozytywna kultura bezpieczeństwa oznacza wspólne zobowiązanie kierownictwa i personelu by postępować w sposób bezpieczny, szczególnie w obliczu sprzecznych celów.

Odniesienia do aktów prawnych: Dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa kolei (wersja przekształcona) – (UE) 2016/798

Motyw 10: Państwa członkowskie powinny propagować relacje oparte na wzajemnym zaufaniu, pewności i uczeniu się, w ramach których zachęca się personel przedsiębiorstw kolejowych i zarządców infrastruktury do przyczyniania się do rozwoju bezpieczeństwa, przy jednoczesnym zapewnianiu poufności.

Artykuł 9 ust. 2: Wykorzystując system zarządzania bezpieczeństwem, zarządcy infrastruktury i przedsiębiorstwa kolejowe propagują relacje oparte na wzajemnym zaufaniu, pewności i uczeniu się, w ramach których zachęca się personel do przyczyniania się do rozwoju bezpieczeństwa, przy jednoczesnym zapewnianiu poufności.

Artykuł 29 ust. 2: Agencja ocenia rozwój kultury bezpieczeństwa, w tym sprawozdawczość dotyczącą zdarzeń. Dostarczy ona Komisji, do dnia 16 czerwca 2024 r., sprawozdanie zawierające, w stosownych przypadkach, usprawnienia, które należy wprowadzić do systemu.